

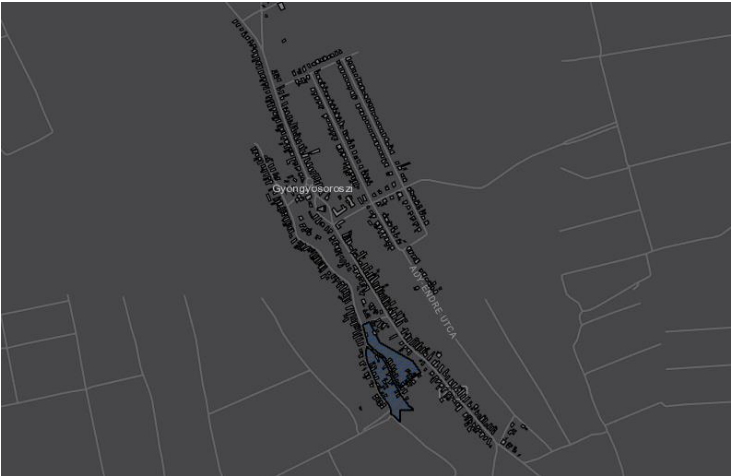
Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

GyöngyöSOROSZI

Település: Gyöngyösroszi

megye: Nógrád járás: Gyöngyösi járás

Dátum: 2022.06.21.

	<p>Terület: 2139 hektár Lakónépeség: 1536 Jogállás: község Járás: Gyöngyösi járás Megye: Heves</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Gyöngyösorosi	
Megye	Heves	
Járás	Gyöngyösi	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	1536	
Lakosságszám változása 2021/2011 (%)	99%	
15 év alattiak aránya (2021)	23,5%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	111%	
60 éves és idősebbek aránya	24%	
60 éves és idősebbek számának változása 2021/2012 (%)	119%	
Lakásszám (2011)	570	
Üres lakások száma (2011)	54	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	148	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	32	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	148	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	32	
Lakások száma (2019)	571	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	518	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	450	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	573	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	308	
WC nélküli lakások száma (2019)	49	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	41	
Egy szobára jutó lakó (2021)	0,9	
Egy főre jutó szja alap, ezer Ft (2019)	1442581 Ft	
Egy főre jutó szja alap klaszter átlagtól való eltérése,% (2019)	107%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	4500000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	37	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	9	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója

A Mátra déli lejtőjén, Gyöngyöstől 8 km-re ÉNy-É-i irányban található település Heves megyében a Gyöngyösi járásban. A település állandó lakosságszáma 1546 fő (2020.12.31.) csak alsóbbrendű közúton közelíthető meg Gyöngyösről, és a legközelebbi vasútállomás is itt található. A település közigazgatási területéhez tartozik Károlytáró, Altáró, Bagolyvár, Ércelő településrészek is.

Közösségi közlekedés:

A főbb útvonalaktól (24, számú főút, 7 km távolságra van – 3 főút 10 km-re van, számú, M3-autóplya pedig 13 km) fekszik a településtől, a buszjárat teljesen megoldott.

Volánbusz:

A település megközelíthető a Gyöngyösről – járási központból, A tömegközlekedés Gyöngyösorosi és Gyöngyösről jónak mondható, de lehetne sűríteni és igaztani a helyi lakosok igényeihez mérten.

- Gyöngyösorosi- Gyöngyös: hétköznap 13 járat legkésőbb 20.43-kor
- Hétfégen: 10 járat 19.53-kor legkésőbb
- Gyöngyös - Gyöngyösorosi: hétköznap 13 járat legkésőbb 22.30-kor
- Hétfégen: 10 járat 20.10 legkésőbb

A környező településekhez képest kimondottan rossznak mondható a járatsűrűség.

Nincs lehetőség a gyárakba, és cégeknél a du. műszakot vállalni, mert nem lehet hazajutni tömegközlekedéssel. **Vasúttal a települést nem lehet megközelíteni.**

Munkaerőpiac szempontjából

A település szempontjából Gyöngyös város a legfontosabb munkaerő-piaci célpont az itt élő emberek számára. A másik település a közelebb lévő város Hatvan, ahol alkalmaznak még a településről alacsony iskolai végzettségű embereket.

A település társadalmi és gazdasági szempontból elmaradott térségben helyezkedik el. A munkalehetőség környező városokba települő, cégek és gyárakra korlátozódik.

A meglévő cégek és gyárak nem ragaszkodnak a magas iskolai végzettséghez (betanított, operátor, segédmunka) bérszínvonaluk átlagosak.

A munkáltatók gyakran segítik a munkahelyre való eljutást, a településről saját autóbusszokkal szállítják a dolgozókat a munkahelyekre.

. A munkáltatók gyakran segítik a munkahelyre való eljutást, a településről saját autóbusszokkal szállítják a dolgozókat a munkahelyekre.

A közmunkaprogramban 6 fő dolgozik ebből 3 férfi aki, már közel áll a nyugdíjhoz.

A helyi vállalkozások: Ércbánya bezárása és kutatói munkát látják el a településen és a hozzátartozó külső területeken.

- Nitrokémia Kft. 10 fő
- Biocentrum Kft 10 fő
- Helyi fakitermelők 10 fő

Fő foglalkoztatási formák a célcsoport tekintetében:

Gyöngyös

- B. Braun Medical Kft. / orvosi segédeszközök gyártása
- Schneider Elektri / villanszerelési eszközök gyártása /
- Modine Hungaria /alkatrész gyártás/
- Giant Gyártó Hungary Kft. /kerékpárgyártó üzem/
- P&G Hyginett Kft /pelenka, és mosószer, öblítő gyártás/
- Procter&Gamble
- Stanley Electric KFT. /Autóipari villamosság berendezések gyártása/
- Pannon Concept Kft.
- Apollo Tyres Kft Gumiabroncs gyártó üzem.

Jászárokszállás

- Rosenberg Kft számítógépes tartozékok gyártása
- Faurecia Emissions Control Technologies, Hungary Kft

Jászberény

- Jász-Plasztik Kft. szerszámgyártó kft.
- Ferro-Press Fémipari Szolgáltató Kft. fémmegmunkáló üzem.

Jászfényszaru

- Samsung Electronics Magyar Zrt.

Hatvan

- Robert Bosch Elektronika Kft. háztartási gépalkatrészek gyártása
  - A helyi emberek ezen, cégeknél dolgoznak, vannak a cégek, akik küldenek saját céges buszt három, vagy négy műszakba.

Helyi, környékbeli mezőgazdasági vállalkozások: idényszerűen zöldség és gyümölcs szüretnél alkalmaznak még további embereket. A település borvidék,szőlőskertek veszik körül, borgazdaságok gyakran alkalmaznak, helyi embereket a szőlő megtermeléséhez. Ezek alkalmi munkák, de gyakran egész évben dolgoznak.

- Helyi építőipari vállalkozók a településen a helyi vezetők elmondása alapján.

1-2 van, aki még közel 20-30 embert visznek és hoznak napi rendszerességgel, heti kifizetéssel.

Ezek nem tudni, hogy illegális, vagy legális munkaviszonyok, de a munkájuk folyamatos és télen, nyáron járnak.

A roma lakosság 80% dolgozik valamilyen formában, a helyi becslések szerint.

Elérhető szolgáltatások a településen:

Alapfokú oktatási intézmények

- Óvoda 53 gyerek mind roma
- Általános iskola 1-8 évfolyamos. 118 gyerek mid roma 80% HHH, HH és RGYVK

Az óvodai nevelés kötelező feladatát az Gyöngyösorszi Általános Művelődési Központ Csicsergő Óvodája keretein belül látja el, az óvodában 53 gyermek (53 rgyvk) felügyelete és fejlesztése valósul meg. A gyermekeket három csoportban, reggel hét órától fél ötig kapnak ellátást. Intézményünkben magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás, es sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, ellátása folyik Felmérés alapján logopédiai ellátásban részesülnek és hetente egy alkalommal római katolikus hitoktatás is van. Konyhájában napi 200-220 ebéd készül, ellátva az iskola napközijét, a község nyugdíjasait és az intézmények dolgozóit.

A településen általános iskola is működik, 118 gyerek, (mind rgyvk). A fenntartói és működtetői feladatokat a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ látja el 2013.január 1-től. Tanintézményük a Gyöngyösi Tankerülethez került. A fenntartó által kiadott szakmai alapidokumentum szerint feladatunk az általános iskolai nevelés, oktatás 1-8 évfolyamon és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása. Minden osztály saját tanteremmel rendelkezik, ezenkívül informatika terem, tornaszoba és fejlesztő terem áll rendelkezésre.

Közművelődési intézmény

- Művelődési ház, könyvtár.

Könyvtárunk Gyöngyösorszi Önkormányzat által fenntartott Általános Művelődési Központ József Attila Könyvtára nyilvános közkönyvtárként nyújtja szolgáltatásait.

A könyvtár feladatának tekintik az általános művelődési igények kielégítését, fejlesztését, az információhoz való szabad hozzáférés biztosítását, valamint a szabadidő hasznos eltöltésében való közreműködést.

Egészségügyi alapellátás:

- ***Háziorvos heti 5 alkalommal***

Rendelés: Hétfő- kedd-szerda 09:00 - 12:00

Csütörtök 13:00 - 16:00

Péntek 09:00 - 12:00

Rendelkezésre állás: hétfőtől-péntekig 08:00 - 16:00

- **védőnői szolgálat** minden munkanap 8.00-16.00-ig

Védőnő feladata:

A nővédelem, terhes gondozás, csecsemő és gyermek tanácsadás, iskola-egészségügyi feladatok

Fogadóóra: minden nap 8:00- 9:00

Csecsemő tanácsadás: keddi napokon 9:00-12:00

Terhes tanácsadás: szerdánként 9:00-12:00

- **gyógyszertár hetente** minden munkanap 4 órában nyitva tart

A településen van házi orvos, az ellátást biztosítja az önkormányzat. Az ellátást a hét minden munkanapján biztosítja lakosok számára. A településnek nincs külön gyermekorvosa, a helyettes házi orvos egy személyben látja el a gyermekeket és felnőtteket. A védőnő terhes tanácsadást, óvodai, iskolai szűréseket lát el. A fogorvosi ellátás más településen naponta biztosított a gyermekek és felnőttek részére. Fiók gyógyszertár napi szintű szolgáltatást biztosít.

Szociális és gyermekvédelmi alapellátások:

Következő szociális szolgáltatásokat biztosítja Alapszolgáltatási Központ keretében:

- család-és gyermekjóléti szolgálat hetente 3 alkalommal. 8.00-16.00-ig
- házi segítségnyújtás
- gyermekjóléti szolgálat
- idősek nappali szociális ellátása- Nyugdíjas klub
- szociális étkeztetés

Közműszolgáltatók

- Ivóvíz ellátás-üzemeltető az ÉRV. Zrt.
- Villamos-áram
- Gázhálózat
- Szennyvízcsatorna –hálózat-üzemeltető az ÉRV. ZRT.
- Szemétszállítás- VGÜ Kft által.
teljes körűen kiépített a településen.

Gyöngyöroszri településen elérhető egyéb szolgáltatások:

- Postahivatal napi rendszerességgel
- Kábel televízió, Internet
- Vezetékes – és mobil telefonhálózat
- bolt 2
- dohánybolt

Lakosságszám (2021)	1536	
Lakosságszám változása 2021/2011 (%)	99%	
15 év alattiak aránya (2021)	23,5%	

15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	111%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	24%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	119%	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	148	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	32	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	148	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	32	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	1442581 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	107%	

A lakosság száma 2021-ben 1536 fő volt, 10 év alatt, 2011 óta 1%-os csökkentést jelentett. A 15 év alatti gyerekek aránya a lakosság több mint egynegyedét teszik ki (23,5%), míg (60 évesek és idősebbek aránya 24%. A fiatalok száma és az idősek száma is növekvő tendenciát mutat.

A helyiek a településen hiányzó szolgáltatásokat Gyöngyösön tudják igénybe venni.

Nyertes pályázatok az elmúlt években:

projekt k forrás	projekt kód	projekt megnevezés:	Elnyert összeg:
MFP	2020 MFP-KKE/2020	Erőgépek munkagépek beszerzése	13.795.220-Ft
MFP	2020-MFP-OJF/2020	JÁTSZÓTÉR KIALAKÍTÁSA	4.998.814-Ft
BM	BMÖGF/885-30/2020	HULLADÉK ELSZÁLLÍTÁS	2.905.763-Ft
MFP	MFP-FVT/2020	TEMETŐ BEKERÍTÉSE	4.032.256-Ft
BM	BMÖGF/57-23/2020	KÖZÜZEMI DÍJTARTOZÁSOK	3.131.306-Ft
BM	BMÖGF/57-36/2020	KÖZÜZEMI DÍJTARTOZÁSOK	920.155-Ft
BM	BMÖGF/46-41/2020	SZOCIÁLIS TŰZELŐ VÁSÁRLÁSA	2.235.200-Ft
EMMI	ÉRDEKELTSÉG NÖVELŐ TMOGATÁS	BALESETVESZÉLYES BURKOLÓLAPOK CSERÉJE	460.000-Ft
MFP	2021 MFP ÖTIK-2021	KÖH KIRENDELTSÉG FELÚJÍTÁSA	13.483.036-Ft
LEADER	VP6-19.2.1-22-4-17	TÉRFIGYELŐ KAMERA KIÉPÍTÉSE	4.945.338-Ft
BM	BMÖGF/191-36/2021	SZOCIÁLIS TŰZELŐ VÁSÁRLÁSA	2.499.360-Ft
NMI	V-0510/000349/2021	FALUNAP	1.000.000-Ft
BETLEHEM GÁBOR ALAP	EEÖR-KP-1-2021/1- 001422	TEMPLOM FELÚJÍTÁSA	14.982.454-Ft
BETLEHEM	FCA-KP-1-000936	SZOLGÁLTATÁSOK BŐVÍTÉSE	6.000.000-Ft

GÁBOR ALAP			
MFP	MFP-KOEB-2022	PLATÓS KISTEHERAUTÓ BESZERZÉSE	10.698.450-Ft

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település.

... térségi pozíciója tekintetében:

- földrajzi elhelyezkedés pozíciója jónak mondható: van egy pár foglalkoztató, de nem a célcsoport tekintetében. A térségben lévő munkahelyek jól elérhetőek. A közlekedési viszonylag megfelelőek, az útviszonyok nagyon rosszak a bekötő út, 5 km szakasza, ami a településre vezet be, elfogadhatatlan, életveszélyes. Az út mindkét fele le van szakadva, csak egy gépkocsi tud rajta közlekedni, ha van szembejövő, nagyobb jármű teljesen meg kell állni, hogy mindkét jármű elférjen rajta. Ez téli időszakban fokozottabb veszélyt jelent.

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- a település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen. Bár a népszámláláskor népszámlálási adatok alapján sokan nem nyilatkoztak az etnikai hovatartozásukról, de a településen 60%-ra becsülik a helyi szakembereket.
- A szegregátumban élő személyek azok, akik rongálnak, drogoznak, nem dolgoznak, rombolják saját környezetüket. Miattuk van egy elvándorlás a nem roma lakosság köréből. A településen különböző státuszú roma közösség él. Nagyon sokan be tudtak költözni a település centrumába, vagy frekventáltabb utcába. Ők azok akik, már bejelentett munkahelyeken dolgoznak és próbálnak beilleszkedni a környezetükbe. Kisebb, nagyobb sikerrel.
- ezzel ellentétben sok a nagyon szegény egyszerű körülmények között élő család. is jelen van a településen akik nem a szegregátumban élnek.

1.1 A település szerkezetének leírása

Gyöngyösoroszi infrastrukturális ellátottság szempontjából átlagos

Úthálózat:

Az önkormányzat tulajdonába lévő utak 100%-ban aszfaltozott.

Problémát okoz a közlekedésben a bevezető út rossz állapota

A község legtöbb utcájában nincs járda, ahol van ott is régi, betöredezett.

Közműellátottság

Vezetékes ivóvíz és gáz villany és közcsatorna mindenki számára elérhető, kivétel a külső területek (Károlytáró 60-70 ember lakik kint), +két szűk utca ahol gáz, szennyvíz nem

elérhető, Sok háztartásban nincs bevezetve a víz 60-70 háztartás, itt ők közkutatót használnak, és kinti wc-t ha van. A helyi vezetők arról számoltak be, hogy sok háztartásban nem megoldott a kinti WC, sem a ház egyik romos épületét használja az egész család.

A szegregációval veszélyeztetet, területeken a közkutatót használnak, leginkább. A településen 4 db van még használható ez leginkább ezen, területeken. A családsegítő elmondása alapján, a roma családok 90-100%-ban nincs bevezetve víz, az áram mindenki számára elérhető, de itt leginkább illegális. A wc/fürdő, pedig ha a lakásba valamikor kiépítésre került használni a víz hiánya miatt nem tudják.

Az illegális áramlopás az elmúlt évekbe visszatorzult, de jelen van, ha reggel lekötik, már délután újra használnak. A kártyás villanyóra elterjedt, 30%-a roma családoknál ez van felszerelve csak így tudták legálisan igénybe venni a szolgáltatást. A villany jelenleg minden házon van, arról nincs tudásuk, hogy legálisan, vagy illegálisan használnak a benne élők. Az elmúlt években elterjedt a kártyás villanyóra

A roma lakosság 100% fával fűt.

Lakások száma (2019)	571	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	518	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	450	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	573	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	308	

KSH 2011 adatok alapján, a szegregált terület és szegregációval veszélyeztetet terület a Tánácsics és a Dankó Pista út. 20 család 120-140 fő gyerekekkel együtt.

A HEP 2019 adatok alapján:

A szegregátum a településnek azon területeit érinti, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%.

Ez vonatkozhatna a Tánácsics út. és a Dankó útra, de a HEP-ben 2019-ben ezt nem nevezték meg. Nem jelöltek ki szegregátumot csak utalnak rá pedig ez a folyamat már nem 3 éves probléma.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a települési szinten a szegregátum esetében meghaladja a települési átlagot. Tehát a foglalkoztatottak nagyon alacsony képzettsége miatt alacsony beosztásban dolgoznak. pl: (segédmunka, betanított munka, közfoglalkoztatás) Az alacsony beosztás érződik a munkavállalók jövedelmén és az életszínvonalán is. A szegregátumokban nagyon sokan illegális munkából, segélyekből, FHT egészségkárosodási járadékából, ápolási segélyből, gyermekek utáni kapott támogatásokból élnek.

Becslések szerint a roma lakosság számát 60%-ra 800 főre becsülik a helyi szakemberek.

Lakásszám (2011)	570	
-------------------------	-----	--

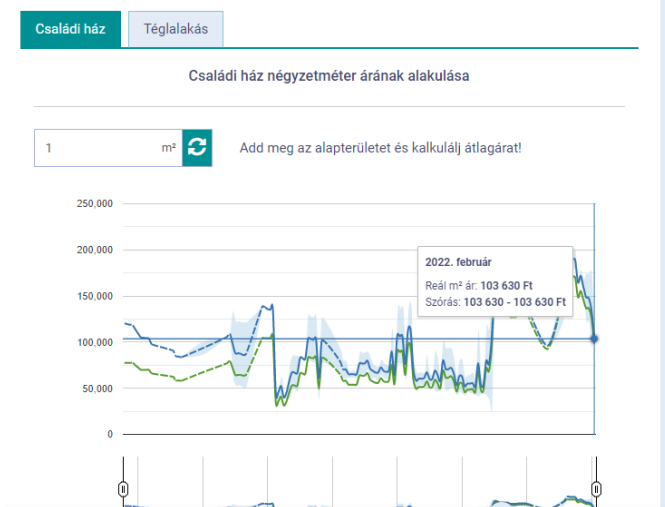
Üres lakások száma (2011)	54	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	148	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	32	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	148	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	32	
Lakások száma (2019)	571	
WC nélküli lakások száma (2011)	49	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	41	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	4500000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	37	

Lakások száma: 2011/2019-ben 570-571 lakásra nőtt egy lakás épült.

A településen a 2019-2020 évben 37 tranzakció volt, ami az éves szinten 5,7 % az országos átlag felett van.

Ingatlanet.hu. adatai alapján a 2022 adatok:

Gyöngyösorszi ingatlanainak négyzetméter ár alakulása

Eladó házak: <https://ingatlan.com/gyongyosorszi/elado+haz>

7 db átlagosan nm árak: 94.000 Ft - 255.000-Ft ig

7. Millió Ft -35 Millió Ft-ig

A helyi emberek 6-7 milliót mondtak egy 2 szobás összkomfortos lakásra, ennyiórt már lehet venni.

Lakóingatlanok

A településen 571 lakóingatlan áll, amelyek nagy része komfortos félkomfortos . A falu összképét illetően vannak, rendezett, és szép,lakóházak, frekventált helyen.

Vannak azonban, romos épületek kerítés nélküli házak, piszkos rendezetlen udvarok is a település másik oldalán. A településen családi házakban élnek az emberek, 2021 KSH adatok szerint 571 lakás van nyilvántartva. A meglévő házak egy része nagyon régi épület, a másik részük a rendszerváltás előtt. illetve ezt követően épült szociálpolitikai kedvezmény igénybevételével. Ezek a házak sem úgy épültek, hogy sokáig tudják őket használni, az akkori vállalkozók, kisajnálták az építőanyagot, ez mára már látszik eltelt majd 30 év a házak a szegregátumban lakhatatlanok.

A szociálpolitikai kedvezmény megszűnése és jövedelmi viszonyok romlása miatt a lakásállomány száma nem nőtt, csupán az elmúlt 10 évben 1 lakásépítés volt a településen. Az elmúlt években az állam által nyújtott Családi Otthonteremtési Támogatás (CSOK) a településen is hatással volt az igénylők a meglévő lakásokat vásárolják, meg, és nem építenek újat.

A szegregátumban a házak állaga romos, nyílászárók hiánya, valamint tető, és kémény problémák jelentkeznek több ingatlan esetében. Régi tetőszerkezet korhadt, cserepek repedezettek, hiányosak a falakról a vakolat, nyílászárók tönkrementek. Sok ház kívülről salétromos. Véleményem 30-35 ingatlant azonosítanak a két utcában, de állapotuk életveszélyes és nem felújítható.

A faluban vannak üres ingatlanok, kb 5 a polgármester úr, elmondása alapján, ezekről nem tudni, hogy eladók-e. Hirdetésre került eladó 7 van, a településen. Jelenleg nincs tudomása, hogy milyen áron, és milyen műszaki állapotban vannak ezek a lakóházak.

A településen belül a szegregált részek a település két utcájában van. A régi lakások állapota egyre inkább romlik.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- településen belül két teljes utcából áll a szegregációval veszélyeztetett terület. Továbbá a településen belül is vannak további utcák, közök, ahol egymás mellett tudtak vásárolni ingatlant falusi CSOK hatására a családok. Ennek hatására nőtt a szegregációval veszélyeztetet terület nagysága is.

1.2 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

Az elmúlt években az állam által nyújtott Családi Otthonteremtési Támogatás (CSOK) a településen is hatással volt családokra. Az igénylők azonban a meglévő lakásokat vásárolják meg, és nem építenek újat

A fejezet fő következtetései

1.3 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

A polgármester úr együttműködő, teljes mértékben támogatja a településen belüli mobilizációt. Még nem tudja, hogy fog-e okozni konfliktust a településen. Szeretné, ha a családok kiválasztásában a képviselő testületnek is lehetne beleszólása.

A településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához nem fűződik érdeke. Nagyon aktív szerepet vállal a közösség és a település életében. Aktívan dolgozik a település életében, napi kapcsolatban van az intézményekkel és a település lakosságával.

A településen nem volt lakhatási beavatkozással kapcsolatos program, az elmúlt években, de a CSOK hatással volt a belső lakáspiacra.

Elmondása alapján 700-800 főre becsüli a roma lakosságot a település 60 %- már. Nem mindenkivel van, probléma többségük teljesen beilleszkedett a település életébe, és rendezett körülmények között él.

Akikkel probléma van, azok drogosok, munkanélküliek alkoholisták olyan családok akik, lopnak, rongálnak, tönkre teszik saját otthonukat és környezetüket. Ez miatt nincs a településnek megtartó ereje. Ennek indokaként volt az elmúlt években kamera rendszer kiépítése a településen, de nincs neki visszatartó ereje.

A kiválasztásban kíván részt venni. Tudja, hogy kiket vonna be a programba. Kik azok a családok, akik egy szociális bérlakás programban szívesen részt vennének, és vállalnák az ezzel járó kötelezettségeket is.

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakás-fejlesztésekkel szemben nincs fenntartása (régóta polgármester elfogadott a településen), Az interjúban lévő kérését, hogy a kiválasztás folyamatában bekapcsolódna a testülettel közösen érdemes figyelembe venni.

2 A lakosság helyzete

Foglalkoztatottság

Jelenleg 6 fő 3 nő és 3 férfi. További 20 fő önkormányzati alkalmazott.

A környező nagy városokban, az alacsony iskolázott embereket foglalkoztatják, és a bejárásukat is megoldják céges buszokkal. Sok cigány családfő tudott munkát vállalni a Gyöngyösi szemétszállító cégnél a helyi emberek szerint kb. 10 személy. A cégeknél és gyáraknál a környező nagyvárosokban 200 fő is dolgozhat bejelentve, 3, vagy 4 műszakban. ezen felül vannak még a építőipari vállalkozók, akik vagy napi, vagy fekete munkát részesítik előnybe 50-80 ember dolgozhat itt is. A szőlő gazdaságokban 30-40 leginkább asszonyok teljes évben vannak alkalmazva, napi bejelentéssel.

HEP adatai: 2019-ből:

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők száma a 2012-es adatokhoz képest csökkenést mutat. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma növekedett a regisztrált munkanélküliek számához képest. Az általános iskolai végzettség magasabb száma 2012-től folyamatosan csökken.

Probléma: alacsony iskolai végzettség

Gyermek és családvédelem szempontjából.

A Gyermekvédelmi Szolgálat munkatársai az elmúlt évben a családon belüli veszélyeztetettség, bántalmazás nem jellemző, de előfordul. Védelembe vett gyermekek száma az elmúlt évben 15 gyerek, 6 családból. Az elmúlt évben családba fogadás volt 5 gyerek, 3 családból. Alapprobléma a nem átgondolt gyermektervezés, a korai gyermekvállalás az iskolai hiányzás és a rossz lakhatási körülmények.

Fő szociális problémák: eladósodottsági, szülői elhanyagolás, bántalmazás, alkoholizmus, és terjedő drogfogyasztás. Helyi drog kereskedelemről nem tud senki, de a környező településekről beszerzik a drogot.

Ez nagyban megnehezíti a munkavállalást. A munkamotiváció és kitartás, a kötöttségtűrés hiányát.

A település gazdasága, a lakosság gazdasági helyzete:

A településen nincsen foglalkoztató cég. A településen van posta két élelmiszer bolt 1 dohánybolt.

Folyamatban lévő beruházások nincsenek. A fejlesztést és a feladatokat a munkahelyteremtés javításában látja. Ezen feladat nagyon fontos, annak ellenére, is hogy

jelenleg sokan dolgoznak, mert látni, hogy reggel mennek, és este jönnek. A helyi vezetők szerint a roma lakosság 60-70% bejelentett munkahelyen dolgozik. Ezen felül pedig még vannak, akik illegálisan az építőipari munkát végezzék, vagy idénymunkát a mezőgazdaságban, ez is lehet 10-15%.

A falu demográfiai összetétele HEP szerint:

A település földrajzi adottságai mellett, annak lakónépességnek, kor, nem szerinti összetételének bemutatása is jellemzi azt.

Településükről elmondható, hogy lakónépességét minimálisan, de folyamatosan csökkenés jellemzi az elmúlt években. A lakónépesség, mely mind az állandó, mind a tartózkodási hellyel rendelkező lakosságot foglalja magában, alakulását az alábbi táblázat mutatja be.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	1545	bázis év
2015	1533	99,22%
2016	1525	99,48%
2017	1513	99,21%
2018	1543	101,98%
2019	1525a	98,83%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	5-10
<u>Minimális öfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	10-15
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	20-30

3 A lakásállomány helyzete

A háztartások legtöbbszörénél nincs fürdőszoba, vagy ha, van akkor sem tudják használni, mert nincs bevezetve a víz, sokuknál nincs wc sem a háztartásban.

A családok többségének lakhatási viszonyai a szegregátumban, nem megfelelőek életveszélyes ingatlanokban laknak.

A faluban lévő 49 lakás/ház nem található benti illemhely. A házak állapota évről évre romlik, jellemzően több évtizede épült, felszereltsége alacsony.

- Lakónépesség 1536 KSH adatai alapján
- roma népesség aránya 60-70 %,
- Lakható ingatlanok 571 ház, önkormányzat szerint kb. 520.

A településen jellemzően vannak üres ingatlanok ezek száma jelenleg 2-3 körülire tehető. A megürült ingatlanokat próbálják a tulajdonosok eladni, ha túl magas árat kérnek érte, akkor üresen áll.

Önkéntes lakásfoglalás nem jellemző a településre. Jelenleg olyan ingatlan, ami eladó és a programba bevonható lenne jelenleg nincs. A tulajdonviszonyok 80-90-ban a

szegregátumban rendezetlenek, mindenki adja, veszi az ingatlanokat szóban, vagy egymásközi megállapodásokon, vannak mikor elcserélik egymás közt. A helyi szakemberek nem is a bejelentett címekre mennek, hanem amit kinyomoznak, hogy a család településen belül hoov költözött

Eladó ingatlan a településen elvétve van, ha jó állapotú és az eladónak komolyak az eladási szándékai azonnal megveszik a helyi fiatalok az állami támogatásokat kihasználva.

Üres telek a településen 4-5.

Lakásfenntartási támogatás 2021-ben lakásfenntartási települési támogatásban 47 fő 3000-8000-ft-ig havi átlag 263.670-Ft lett kiutalva.

Ahol életvitelszerűen élnek és életveszélyes állapotban 20-30 lehet a településen. Kritikus állapotban van és laknak benne 10-15 ház.

10-12 család él túlszűfolt lakásokban. Ezek a családok jellemzően sokgyerekes, többgenerációs együtt élő családok.

A falu lakóházai előregedtek.

Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások 518. A többi háztartás a közkútról oldja meg a vízellátását.

Áramszolgáltatásba való bekötések 573. Az áramlopás jellemző a településre. Sokuknál az elmúlt időszakban, történt megállapodás a szolgáltatóval ezeknél megtörtént előrefizetés mérőóra felszereléséve. Előrefizetés mérőórával a roma családok 30% rendelkezik a becslések szerint.

Az egykor jó állapotú házak felújítására keveset fordítanak, így több olyan ház is van, ahol lakhatási krízishelyzet van (pl. lyukas, beázó tető, megroggyant tetőszerkezet, felvizesedett falak, rossz nyílászárók, üveg nélküli ablakok). Nagyon sok a lepusztult lakás, az udvarok elhanyagoltak. A kerteket nem gondozzák. Ha közeljövőben nem nyúlnak hozzájuk, és nem javítják az épületek szerkezetét akkor életveszélyesé fognak válni, vagy már azok.

A tulajdon viszonyok rendezetlenek. Vannak szívességi és rokoni használatok albérletek, de inkább megpróbálnak a fiatal családok lakást venni a településen (CSOK) kedvezményt igénybe venni, és a kritériumoknak megfelelni.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	20-30
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	10-15
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetőek (kb. 10 év),	20-30
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	100-150

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái

A település térségi pozíciója jó, közlekedése és megközelítése jónak mondható, nincs foglalkoztató helyben, szolgáltatások megfelelőek. A közlekedési lehetőségek tekintetében lehetne jobb 15 perc alatt érhető el, a város Gyöngyös, Az autóbuszok munkanapokon 13 alkalommal érintik a települést, ezt lehetne sűríteni és a munkakezdéshez igazítani az iskolában is panaszkodtak, hogy ami Gyöngyösről érkezik tömegközlekedés reggeli órában az 8.05 percre érkezik be a településre. Kérlemeztek, hogy indítsák legalább 10 perccel előbb nem engedélyezték, ezek az apró hibák is befolyásolják település helyzetét, és problémáit.

A település társadalmi összetétele a településen: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya 60 % a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A település lakosság száma a KSH adatai alapján csökkenő. A roma népesség aránya az elmúlt időszakban nőtt. Minkét oktatási intézményben, iskola és óvoda csak roma gyerekek járnak, de azt is el kell mondani, hogy nem roma lakosság gyerekszám születésben igen kevés és iskolás korú legfeljebb 10 lehet.

A településen belül a szegregált részek a település két utcájára terjed ki. A régi lakások állapota egyre inkább romlik.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	20	10	0	30	30
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	0	15	0	15	15
nagyon rossz állapotú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)	0	20	10	30	30
olyan lakás, amit	0	0	0	0	0

értelmes felújítani, modernizálni					
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	20	45	10	75	75
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	20	75	20	75	75

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

Adósságkezelés kiterjesztése: A lakosság költségeinek csökkentése, a legfontosabb, feladat.

Ez a szolgáltatás a legfontosabb eleme a településen, az alapképzettség fejlesztésére irányuló képzések támogatása, ösztönzése mellett.

Nem értik ennek a hasznát, és mért is kéne a tartozásaikat kifizetni, nincs jövő képük, máról holnapra élnek. Ezért válasszák az alkalmi munkát napi, vagy heti kifizetést.

Akinek rendszeres a munkajövedelme van, az letiltásra kerül. Így a család jövedelme érezhetően lecsökken, többen ezért azt gondolják, hogy feketén, illetve napi bejelentéssel dolgoznak.

Mindenképpen pénzügyi tudatosság javítását célzó programra lenne szükség, hogy az ügyfelek eljussanak arra a pontra, hogy felismerjék, hogy a felhalmozott tartozást vissza kell fizetni.

További problémák, a fiatalok tekintetében megjelenő deviáns magatartás, állandó probléma drog, alkohol túlzott fogyasztása gyermek, és szülő tekintetében egyaránt. Volt olyan intézményvezető, aki arról beszélt, hogy vannak családok ahol a férj kényszeríteti feleségét prostitúcióra. Előadások tartása az iskolában közösségi helyeken, gyerekek, szülők számára, jelleggel, rendőrségi egészségügyi szakértők bevonásával. A gyermekek szabadidős tevékenységeinek hiánya, ennek bővítése és közösségi programok növelése, hogy a roma és nem roma lakosság elfogadóbb legyen egymással szemben.

Tulajdoni jogviszonyok rendezése: mindenképpen jogi szakember alkalmazása javasolt, aki a célcsoportnak ingyenesen segít. Előzetesen fel kell mérni, hányan élnek olyan ingatlanban életvitelszerűen, ami nem az ő nevükön van, és fontos a tulajdoni lapra bejegyzett tartozások előzetes átnézése. Ezen a településen ez nagyon sok ingatlant érint.

Foglalkoztatás javítását célzó program: Munkavállalók képessé tétele, hogy elsődleges munkahelyen legyen esélye elhelyezkedni. Cégekkel való kapcsolatfelvétel - foglalkoztatási mentor bevonása. A helyi vezetők azt mondják, hogy a roma lakosok 40-50%-már bejelentett munkahelyen dolgozik, ezt kellene fenntartani és növelni.

Lakhatási programok: A közműszolgáltatásokba való be-, és visszakapcsolás: ahol nincs áram és nincsen víz bekötés a KSH adatok alapján. Előre fizetős villanyóra felszerelése elég sok háztartásban van, de ennek népszerűsítésére előnyeinek hangsúlyozására célzott program indítása szükséges. A vízszolgáltatás tekintetében megoldás esetleges előre fizetős mérő óra felszerelése. Továbbá a wc-k megoldása szükséges egészségügyi problémák elkerülése miatt is nagyon fontos.

Bérlakásfejlesztés tekintetében

BÉRLAKÁSOK

Az önkormányzat hozzáállása a bérlakás fejlesztési programhoz: a bérlakás-fejlesztésekkel szemben pozitív és együttműködő (segíteni szeretne, élhetőbb szebb településért dolgozik), támogatja a programot, a kiválasztásban és a családok bevonásában szeretné, hogy az önkormányzat tudjon szerepet vállalni.

A telepen a tulajdon viszonyok rendezetlenek.

Az eladósodottság a településen élők elég nagy hányadát érinti, a hivatalosan megjelenő adósságok legnagyobb része Provident, személyi kölcsönök, telefontartozások, kisebb áruhitelk. Jellemzőek még a közüzemi tartozások, telefontartozás, kábeltévé tartozás. Ennek indokaként nem helyezkednek el a legális munkaerő-piacon, mert a végrehajtók egyből megtalálják őket és a megélhetésük veszélybe kerül. Uzsora is jelen van burkoltan.

6-8 cég is küld a településre buszokat a munkába járás megkönnyítése miatt, sokan élnek a helyzettel, közmunkában leginkább már csak azok dolgoznak akik fizikálisan és mentálisan, nem tudnak elmenni más munkahelyekre, az önkormányzat küzd az előző években szépen kiépített mezőgazdasági területek rendben tartásával is.

Lakóépületek állaga nem megfelelőek a szegregátumban. A lakásépítés az elmúlt időszakban nem történt, a lakóház felújítás is a CSOK-al érintett ingatlanokon leginkább. Valamint a az állam által nyújtott 3.000.000-3.000.000-ft támogatásokból tudták az ingatlanjaikat javítani szépíteni.

Krízislakások kialakítása: esetlegesen

Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak: Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik jelenleg túlszűfolt lakáskörülmények között élnek. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem egy köztes időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig ameddig az állami támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudjanak. Jelenleg 8-10 ilyen család van a településen.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitás: Falusi csok támogatásból nem jellemző új ingatlan vásárlása más településen, ennek oka az erős rokoni kötődés. A más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitásról további információ és kutató munka szükséges.

Összefoglalóan a potenciális célcsoport nagysága a célcsoport körében:

Stabilizálás

Szoft programok:

- adósságkezelés: a szegregátumban élő családok 80-90%
- tulajdonviszony rendezés: nem ismert, de nagy valószínűséggel az összes ingatlannal, vannak problémák.

Magántulajdonú lakások javítása

- legszükségesebb karbantartási munkák végzése: 20-30 ház (tető kommandó)
- lakások komfortosítása, felújítása:

Bérlakás fejlesztés

- krízislakás: 2
- településen belüli mobilizáció: 8-10 család
- más jobb helyzetű településre mobilizálható 0.

4.3 Bérlakás-fejlesztés beavatkozási terve

A ténylegesen megvalósítható bérlakás-fejlesztések megbecslése:

Krízislakások biztosítása:

esetlegesen

Bérlakás-fejlesztések:

Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik jelenleg túlszűfolt lakáskörülmények között élnek a telepen. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem egy köztos időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig ameddig az állami támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudjanak.

településen belül mobilizálható családoknak Jelenleg 8-10 ilyen család van a településen.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitás:

nem releváns.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	2			2
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	4	2	n.a	4
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	4	0	n.a	4
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	2	0	n.a	2
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	2	0	n.a	2
Összesen	14	2	n.a	12

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.

